

**Miejsce
na naklejkę**

dysleksja

MOU-R1 1P-092

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO**

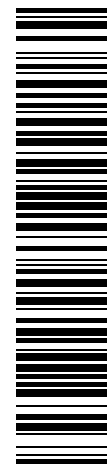
**MAJ
ROK 2009**

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
60 punktów

*Część I – 15 pkt
Część II – 45 pkt*

Życzymy powodzenia!

**Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

Część I – rozumienie czytanego tekstu

Прочитай уважно текст Тетяни Федоренко *На висоті серця*. Дай відповіді на запитання. Відповідай тільки відповідно до тексту і лише власними словами, якщо у завданні не передбачено інше.

1. З давніх-давен, окрім мудрості почуттів на протигагу розумній мудрості голови, серце уособлювало любов, співчуття, розуміння й милосердя. [...] Водночас серце – це древо мудрості – всього лиш людський орган, який нерідко кличе на поміч. Розмовляти й допомагати непросто, не кожному під силу. Як кажуть, багато званих, та мало обраних. Чудесними тонкощами спілкування з відкритим серцем володіє український кардіохірург, Герой України, академік Геннадій Книшов. [...]
2. – Микола Михайлович Амосов був упевнений, що кількість знань не завжди переходить у якість, коли мова йде про творчість, – згадує нині директор Національного інституту серцево-судинної хірургії імені Амосова Геннадій Книшов. [...] Його дратували інтелектуали, котрі не могли відрізнити головне від другорядного, не могли практично використати свої знання для конкретної допомоги хворому. А ще він підтримував лише тих людей, для котрих медицина була творчою лабораторією. [...]
3. Мені він повірив, допоміг залишитися на курсах. [...] Я ж був приголомшений новизною методів Амосова. Думав лише про те, як цього навчитися. Після закінчення він запропонував мені аспірантуру. І хоча я був із ним у клініці з ранку до ночі, асистував йому на всіх операціях і брав участь у всіх експериментах – ніякого попуску не мав. До учнів Микола Михайлович був іще вимогливішим, ніж до інших медиків. [...]
4. Сьогодні в амосовському інституті, яким без малого 20 років керує Геннадій Книшов, щороку роблять понад п'ять з половиною тисяч операцій на серці, консультують близько 30 тисяч людей з усіх країв України. Українські кардіохірурги оперують серце з чудовими результатами: переважно завдяки власним науковим розробкам їм вдається рятувати життя пацієнтів при різних патологіях із щонайменшими втратами – показник післяопераційної смертності сягає близько 2%. Це один із найнижчих показників у світі. Науковими відкриттями й розробками українських учених захоплюються світові світила медицини. [...]
5. Деякі роботи, відверто кажучи, революційні. Скажімо, розробка нового підходу до вивчення анатомії серцевого м'яза. Ще Леонардо да Вінчі зауважив, що серце — це спіралеподібний м'яз. Хоч як дивно, і кардіологи довго не цікавились цим питанням. Сьогодні ж в інституті Амосова довели, що знання про спіралеподібність (стрічка у вигляді вісімки) серцевого м'яза допомагає лікувати серцеву недостатність електрокардіостимуляцією. [...]
6. – Наші наукові розробки, справді, позитивно впливають на результативність лікування. Це нині очевидно, – розмірковує Геннадій Васильович. – Та от яке в мене подвійне враження: коли я щодня буваю в клініці, відвідую реанімацію й бачу результат – ускладнення, помилки хірургів, анестезіологів, перфузіологів, прорахунки молодшого медичного персоналу, то весь час караюсь: цього можна було б уникнути, цього не допустити, а ці дані інтерпретувати правильно, а значить, врятувати життя пацієнтові. І тоді я страшенно незадоволений. А тому щонайменший прорахунок стає приводом до серйозного аналізу роботи. Я змушую всіх навчатися, читати, не зупинятися у професійному зростанні. І не тільки лікарів, а й перших їхніх помічників – медсестер. Саме вони найтриваліше спілкуються з хворими, і тут немає жодних дрібниць. Так-от, потрібно, щоб медсестри не просто виконували призначення, а глибоко розуміли, для чого вони це роблять. [...]

7. Неуважність, байдужість, недогляд, недостатній професіоналізм можуть обернутися смертю пацієнта. І це не просто сумна статистика, це втрата рідної, близької людини, для родини ж – це трагедія. Саме тому я проповідую таку ідеологію: хворі після операції, яка минула вдало, не повинні помирати за жодних обставин.
8. [...] Необхідно аналізувати помилки, читати й обговорювати проблему з колегами, їхати навчатися за кордон. З нашого інституту щороку їдуть до 40 чоловік. Це, щоправда, за умови, якщо переважає цілковитий інтерес до справи, захоплення нею. Тоді від глибокого занурення в те, що вивчаєш, виникає й любов, і сміливість, і впевненість. І народжується незбориме прагнення вдосконалюватися. А з другого боку, коли через певний час повертаюся з відрядження й спостерігаю за стосунками пацієнт – лікар у нашому інституті, то, справді, пишаюся своїми колегами. Вони ж бо в таких тяжких умовах, при незадовільному фінансуванні, низькому заробітку залишаються професіоналами світового рівня, вміють співпереживати й співчувати пацієнтові. До того ж мають бажання вдосконалюватися. І це чудово! [...]
9. Розрив між застосуванням українськими кардіохірургами передових технологій, більш ніж гідним представництвом нашої країни на міжнародних симпозіумах і конференціях із проблем серцево-судинних захворювань і скромними умовами, у яких творять дива вітчизняні фахівці, їхніми мізерними зарплатами – вражає. Це не заважає академікові Книшову, який уперше в Україні ввів у клінічну практику методику аорто-коронарного шунтування, упевнено заявляти: люди в Україні не повинні помирати від інфаркту. [...]
10. Принцип роботи серця академік Книшов порівнює з принципом викручування мокрого рушника. М'яз скорочується послідовно, орган міняє свою форму — скручується й витягується. Як стверджує вчений, він звернув на це увагу, коли в інституті почали оперувати пацієнтів з ішемічною хворобою на працюючому серці. Тоді він і побачив, як серце скручується і навіть зняв на відео. А невдовзі на одному з наукових конгресів на цю ж тему зробив доповідь американський кардіохірург Бакберг. Майже водночас український і американський науковці почали працювати над проблемою. [...]
11. [...] Інфекційний ендокардит – так звучить діагноз – складна патологія. Проте якщо світ тільки вчиться рятувати життя таких хворих, то українські хірурги зробили справжній прорив. На конгресі кардіохірургів американські вчені вивели своєрідний «стандарт смертності» від цієї недуги –15%. Український хірург Геннадій Книшов представив показник... 1,5%, чим неймовірно вразив присутніх – зал кілька хвилин мовчав від подиву! [...]

“Україна” 1/2008 (№ 2020)

ЗАВДАННЯ

Дай відповіді

Завдання 1 (1 бал)

Поясни фразеологізм: “багато званих, та мало обраних” (1 абзац та цілий текст).

.....

.....

.....

Завдання 2 (1 бал)

Який недолік лікарів, на думку академіка М. Амосова, є перешкодою ефективної допомоги хворому? (2 абзац)

.....

.....

.....

Завдання 3 (1 бал)

Поясни значення вислову Г. Книшова: “ніякого попуску не мав” (3 абзац).

.....

.....

.....

Завдання 4 (2 бали)

Що засвідчує про професіоналізм кардіохірургів Клініки ім. М. Амосова? (4 абзац)

.....

.....

.....

.....

Завдання 5 (1 бал)

Який зв'язок мають дослідження українських кардіохірургів з відкриттям Леонардо да Вінчі? (5 абзац)

.....

.....

.....

Завдання 6 (1 бал)

З-серед поданих іншомовних термінів виділи підкресленням 3 медичні терміни (в разі потреби звернись до 5, 6 абзацу).

інфляція, реанімація, анестезіологія, метонімія, анатомія.

Завдання 7 (2 бали)

Маючи на увазі 6 абзац, визнач, що найчастіше викликає незадоволення і турботу в лікарській практиці героя статті.

.....

.....

.....

.....

Завдання 8 (1 бал)

Поясни, чому українські кардіохірурги є професіоналами світового рівня, попри проблеми в діяльності закладів охорони здоров'я? (абзац 8, 9)

.....

.....

.....

Завдання 9 (1 бал)

У чому полягає обмін досвідом українських й закордонних лікарів-фахівців? (10, 11 абзац)

.....

.....

Завдання 10 (1 бал)

Яке важливе кардіологічне відкриття належить водночас українським і американським науковцям? (10 абзац)

.....

.....

.....

Завдання 11 (1 бал)

У чому полягає перевага українських кардіохірургів над світовими в ділянці лікування ендокардиту? (абзац 11)

.....

.....

.....

Завдання 12 (2 бали)

Беручи до уваги наведену статтю, вибери 2 відповіді, які найбільш доцільно визначають мету її написання:

- а) стаття є рекламною агіткою Інституту й Клініки ім. М. Амосова
- б) ознайомлює з досягненнями української кардіохірургії
- в) показує етичні й професіональні принципи лікарів-кардіохірургів Інституту ім. М. Амосова
- г) ознайомлює зі станом сучасної української медицини.

Część II – pisanie własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu

Ta część zawiera dwa tematy sprawdzające umiejętność pisania własnego tekstu w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu. Wybierz jeden z nich i napisz wypracowanie. Wybrany temat podkreśl.

Тема 1: На основі віршів *Скорбна Мати* Павла Тичини та *Mater Dolorosa* Б.-І. Антонича проаналізуй мотив Страждальної Матері.

Павло Тичина
Скорбна Мати

Пам'яті моєї матері

I

Проходила по полю
Обніжками, межами.
Біль серце опромінив
Блискучими ножами!

Поглянула – скрізь тихо.
Чийсь труп в житих чорніє...
Спросоння колосочки:
Ой радуйся, Маріє!

Спросоння колосочки:
Побудь, побудь із нами!
Спинилась Божа Мати,
Заплакала сльозами.

Не місяць, і не зорі,
І дніти мов не дніло.
Як страшно!.. людське серце
До краю обідніло.

[...]

III

Проходила по полю.
В могилах поле мріє –
Назустріч вітер віє –
Христос воскрес, Маріє!

Христос воскрес? – не чула,
Не відаю, не знаю.
Не будь ніколи раю
У цім кривавім краю.

Христос воскрес, Маріє!
Ми – квіти звіробою,
Із кроні тут юрбою
Зросли на полі бою.

Мовчать далекі села.
В могилах поле мріє.
А квітка лебедіє:
О зглянься хоч ти, Маріє!

IV

Проходила по полю...
– І цій країні вмерти? –
Де Він родився вдруге, –
Яку любив до смерті?

Поглянула – скрізь тихо.
Бує дике жито.
– За що тебе розп'ято?
За що тебе убито?

Не витримала суму,
Не витримала муки, –
Упала на обніжок,
Хрестом розп'явши руки!..

Над Нею колосочки
"Ой радуйся!" – шептали.
А янголи на небі –
Не чули і не знали.

1918

Богдан Ігор Антонич
Mater Dolorosa

В темну, чорну ніч
віяли вітри.
Срібних зір не ліч;
мерехтять лиш три.

Три самітні зорі,
наче сльози три,
наче перли в морі,
віяли вітри.

Чорна плахта ночі
навкруги шатром.
Чи що бачать очі?
Мати йде шляхом.

Темряви година,
зорі жовтим зерном.
Йде із серцем Сина,
що пробите терном.

Неділя, 27 березня 1932

Тема 2: Краків очами письменників. Порівняй на основі аналізу наведених творів: Богдана Лепкого *Коцюбинський у Кракові* та Тараса Прохаська *Як я перестав бути письменником*.

Богдан Лепкий
Коцюбинський у Кракові

Року 1905-го Михайло Коцюбинський при переїзді з Чернігова за кордон на лікування спинився в Кракові. [...]

Заїхав до «Європейського готелю», біля залізничного двірця, й пустився до мене. Я мешкав тоді на вул. Собеського, ч. 5.

[...] Як жар дещо пригас, пішли ми втрійку оглядати Краків. У першу чергу костел Францісканів, Чеснохресну каплицю на Замку, престол Файт-Штосса й подвір'я в Ягайлонській бібліотеці. Із Францісканів насилу витягнули ми нашого гостя. Його полонили й очарували декоративні мотиви квітів Виспянського, не міг відірвати очей від його вітражів. А костел цей такий вогкий та зимний, що хворій людині взагалі нема чого туди йти. Наші (українські) вавельські фрески вразили Коцюбинського своїм, як він казав, «окциденталізмом». Я жалів, що вони сильно запорошені, й що фарби з них облітають. Треба би відновити. «Що лише тоді попсують, – зауважив Коцюбинський, – до реставраторів у мистецтві не маю довір'я».

Престол Файт-Штосса (Віта Ствоша) постановили ми оглянути другим разом, бо були втомлені. Крізь подвір'я Ягайлонської бібліотеки пройшли мовчки, боговійно. А потім сіли у кав'ярні нашого земляка Кіяка, в ринку, де на підвечірок, а ще більше на вечірні часописи, збиралися молодші члени української «Громади» в Кракові, зокрема студенти.

[...] Від Кіяка пішли ми на вечерю до Гавелки, бо це лише кілька кроків, а після вечері поїхали повозкою до готелю, щоб звідти перевезти валізки Коцюбинського до мене.

[...] У неділю оглядали ми музеї, виставу образів і зайшли до церкви.

На обіді було в нас декілька осіб, а ввечір пішли ми до театру.

Що грали, не пам'ятаю, але що грали знаменито, це можна сміло сказати, бо в Краківському театрі були тоді Камінський, Висоцька, Сокальський, Зельверович, Морозовська та інші найкращі актори.

– Ох і грають! – хвалив їх Коцюбинський. – Наші побутовці не гірші артисти, але коли би ви бачили Заньковецьку. Боже ти мій! Невже ж може бути більша артистка від неї? Це не гра, це переживання, такі могутні, сумні або й веселі, що їх не забудеш ніколи!

[...] Як ми вертали додому, Коцюбинський сказав до мене:

– Хвалю собі ваші звичаї: побували в театрі, повечеряли ще й повозкою можемо поїхати додому, а в нас все неможливо. У нас зараз були би й зрази а-ля Пожарський, і кав'яр, і шампан, а все те скінчилося б у циганів. Знаєте, що це у вас коштувало б? Такі гроші, на які український письменник не може собі дозволити, хіба що писав би по-російськи так, як наш Короленко.

На другий день краківська українська «Громада» вшанувала Коцюбинського сходами й спільною вечерею. На розі вулиці Кармелітської, там, де нині кіно, стояла одноповерхова камениця, а в ній на партері був ресторан «Круля» й Завілінського. Не був це льокаль першорядний, як «Гранд» або готель Саських, але, остання кімната була досить простора. Там уставлено довгий стіл, і при ньому засіло яких сорок осіб старшого громадянства й університетської молоді.

Тарас Прохасько

Як я перестав бути письменником

Кілька місяців я маю жити в одній з краківських вілл, займаючись лише писанням того, чого би мені хотілося. Таких ідеальних умов для писання не мав ще ніколи в житті, як ніколи в житті (за винятком військової служби) не був також так довго поза домом.

Я ж уперше був у Кракові більше, ніж два дні. Можна й треба було насолоджуватися містом, переживати його пережиття, проживати свої переживання в ньому. Дивитися, ходити, спостерігати й слухати.

[...] У міському парку живе багато сов. Поруч зі стайнею з конями. Велетенське поле без жодного дерева вже ближче до передмістя. Район настільки гарний, що у Львові або Франківську на цьому полі вже вмістилося б ціле гето будинків поліпшеного планування. Натомість це поле недоторканне, бо з нагоди 350-річчя битви під Віднем вождь держави саме тут приймав парад дванадцяти кавалерійських полків одночасно. Тепер тут вигулюють псів і хлопці гасають на роверах. Гарні дівчата, з тих, які би ніколи в наших краях не наважилися у своїх елегантних плащиках всістися на ровер, їздять доріжкою вздовж поля.

На лавочці біля університету щоранку сидять ті самі два пиячки. Щоранку вони говорять про філософію й метафізику.

[...] На Вербну неділю там все більш схоже на Єрусалим, Жодних верб. Самі пальми. Так називаються патики, у дивовижний спосіб обмотані різним збіжжям і сухими зелями, що справді нагадує якусь стяту маленьку пальмочку.

[...] Ще є кнайпа «Візаві». Колись вона була знаменита тим, що була осередком опозиції, ще у вісімдесятих, у часи воєнного стану, якого вони так вдало позбулися,

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

BRUDNOPIS